

bene eliditur per probationem a predicto reo in contrarium factam: nam ipse Ioannes nihil aliud sciebat, quam quod oculis in Bullis videbat & erat patens. Non etiam obstat allegatio dicti actoris afferentis, quod tempore a se praestiti dicti consensus, atque approbationis coram iudice A postolico facta, ignorabat, utrum dicta sua reuocatio Romae congruo tempore facta fuisset necne? sicut non posse renuntiare iuri, quod neficiebat sibi competere ratione dictae reuocationis legitime facta, ut postea apparuit iuxta regulam iuris. *mater decedens, cum similib. ff. de inoffic. testamen.* Nam respondet. Primo, nullum ius competere ex ea reuocatione dicto actori: quia, ut saepe dictum est, predicta Bulla fuerunt expedita prius quam fieret dicta reuocatio Romae, immo antequam confitueretur procurator ad reuocandum, ut constat ex data ipsarum, & cōsensu a tergo posito, & ex data reuocationis & mandati ad reuocandum facti.

Secundo respondeo, quod dictus Ioannes resignatus, tenebatur scire, vel faltem prouidere, ut sibi prospiceret, priusquam faceret predictam approbationem contingere potuisse, ut praedicta reuocatio tempore debito facta esset, quandoquidem constituit procuratorem ad eam faciendum, & ad eum esse & instrumentum reuocationis Romam misisse cum propriis literis familiaribus, ut quanto citius posset, fieret dicta reuocatio. Quod si sciens hoc, vel scire debens, approbavit dictas Bullas, petitiq; possessionem dicta portionis dari dicto Ioanni, libi imputet, quia paria sunt scire vel scire debere, ut in *l. quod temib. ff. si cerum petat. cum simil. sicut* potuit vel debebat saltem in genere cogitare dictum casum.

Tertio respondeo, probatum existere in processu dictu Ioannem resignatum, antequam fecisset dictam approbationem, sciuisse Ant. de Treto, cui missa fuere instrumenta ad dictam reuocationem faciendam, rescriptissim, ad eam perueniente & factam fuisse debito tempore: ut testatur hoc testis fide dignus ab aduersa parte producens, affirmans se leguisse dicto Ioanni episcopatam dicti Antonii, qua id scriptit. Cui t̄ testi, quamvis singulari, cum deponat de suo proprio facto, ex quo nullum commodum reportat, magna fides adhibenda est: & non deest, qui dicat, integrum fidem esse dannam, ut per *Conr. in pract. q. cap. 33. nū. 3. col. 2. illius nū.* Maxime, cum sint alii tres testes deponentes de confessione extra judiciali dicti actoris super eodem, qui quidem sunt Sacerdotes & beneficiati in Ecclesia Cathedrali dictae ciuitatis, ac proinde maxima fidei & auctoritatis.

Quo fit, ut simul iuncti integrum fidem faciant, cum prior testis deponat de facto, ceteri de confessione extra judiciali, iuxta doctrinam Bart. in *l. admonendi, nū. 42. de iure curan.* vbi Doctores communiter, & alibi sapposse sequuntur & testantur communem illam doctrinam Bart. ex text. in *cap. fin. de success. ab intest.* sicut probata existit sufficienter scientia dicti Ioannis resignantis, tempore, quo approbationem praedictam fecit. Et tanquam sciens poruit omni iuri sibi competenti ratione dictae reuocationis renuntiare, & renuntiantibus iura sua non datus regressus, loquitur, s. si venditor, ff. de adul. edidit, cum aliis a Tiraq. cumulatis in tract. de retract. *g. glossa g. nū. 119.*

Minus obstat dicere, quod tempore gratiae d. portio- nis, dictus Ioannes nunc reus habebat prioratum Turris Crematae, cuiusque non fuisse factam mentionem in supplicatione gratiae dicta portionis, ac proinde ipsam subreptitiam ac nullam fuisse. Quoniam instrumentum productum a dicto Ioanne constat evidenter, gratiam & prouisionem dicti prioratus fuisse die sequenti post confessum portionis factam. Quibus omnibus sic exstantibus, iudicio meo iustitia dictae rei satis clara no-

toriaque efficitur, & praesens causa decidenda venit in fauorem dicti rei, prout spero futurum annuente Deo, datum Placentia 23. die Ianuarii anno 1570. Sic factum fuit postea per vicarium Placentinum: nam is sententia lata die 4. Februarii eiusdem anni absolvit & liberavit dictum reum a petitis per dictum actorem imponendo ei perpetuum silentium super praedicta portione. Et dictus actor appellauit, appellatio neque pendente partes inierunt concordiam & transactionem super hac lite pensione certa super dicta portione imposita auctoritate Apostolica in fauorem dicti actoris, remanente tamen dicta portione penes dictum reum eiusdem possessorem, & sic finita est hæc clis.

S V M M A R I A.

- 1 *Unum tantum beneficium in posterum est singulis conferendum, &c.*
- 2 *Plura beneficia simplicia vel Ecclesiam parochialem & capellaniam simul an possit quis habere? & num. 3. quod hodie attento sacro Concilio Tridentino id non licet.*
- 3 *Per adoptionem possessionis secundi beneficii, vel ex quo stetit per adipiscere debentem, quo minus possessionem acciperet, vacas primum, immo priuatur eo ipso iure.*
- 4 *Habemus duo beneficia contra iuris prohibitionem, non datur vultus terminus ad optandum vel declarandum, utrum beneficium ipsorum eligat habendum, & alterum dimittendum vel resignandum.*
- 5 *Ordinarius potest precipere habentibus plura beneficia in suo Episcopatu, ut infra cerum terminum exhibeant dispensationes, quarum auctoritate possident dicta beneficia.*
- 6 *Episcopus potest alteri conferre beneficium curatum, quod alius obirebat, postquam aliud recepit consimile & ipsius possessionem pacificam accepit, vel per eum stetit, quo minus accipere, non tamen potest illum, cui contulerit inducere in possessionem possessore non vacato, & num. 10.*
- 7 *Episcopales sine alia causa cognitione auferre possessionem, vbi ius perdidit ille, qui Ecclesiam possidebat.*
- 8 *Electio & collatio beneficiorum vacantiæ facta aliqui, non impeditur pretextu appellationis ab ea interposita.*
- 9 *Intrusus dicitur, qui ab aliis titulo eius, qui dare potest, tenet beneficium, & non ille, qui ab illo habet titulum, qui dare potest, licet de ipsius prouisi vel tenentis titulum, validitate dubitetur vel disputetur.*
- 10 *Intrusus dicitur, qui accepit possessionem beneficii ante collationem.*
- 11 *Intrusus dicitur, qui propria auctoritate intravit beneficium possessionem, quamvis cum signatura ingredetur.*
- 12 *Possessor non est spoliandus iuriis ordine non seruato, quoties beneficium vacat de iure, non tamen de facto.*
- 13 *Possessor non remouetur a sua possessione, licet virtus, sine causa cognitione, ex quo titulo possidet, licet insisto.*
- 14 *Appellari licet, non posita pena legi vel canonis, a declaratione tamen ipsius in ipsam incidisse, quando constat non incidisse, vel est dubium, bene admittit apellatio.*
- 15 *Intrusus non dicitur retinens beneficium post priuationis & depositionis sententiam a qua appellauit: immo ea pendente id retinere potest, nec sibi anterendum est.*
- 16 *Episcopus in omnibus casibus in quibus beneficiatus ipsius iure, vel per sententiam hominis iam rite latam, &*

qua

Consilium Decimum.

que translat in rem indicatam perdide ius, quod habebat in beneficio, potest & debet conferre aliis beneficium, & primo auferre possessionem sine alia cause cognitione.

- 17 *Appellatio non admittitur in notoriis.*
- 18 *Appellatio non admittitur in actu, quem quis approbanit, quia ab eo appellari non potest.*
- 19 *Appellari non potest ab actu, qui fit secundum iuris dispositionem & canonicas sanctiones, nec a iudice iuris dispositionem & decretem ex sequente.*

C O N S I L I U M X.

In præsenti causa fiscalis contra Ludouicum clericum Placentinum de & super vacatione beneficij societatis vulgo nuncupati, quod obtinet in hoc Ecclesia Cathedrali Placentina, præsupposito tenore Bullarum ipsius beneficij, præcipue clausula, *volumus autem.* & carundem, qua Summus Pontifex Pius V. precipit; Ut cum primum sortiatur effectum regressus Ecclesia Parochialis causam oppidi, quem ipse Ludouicus habet, ipsiusque possessionem natius fuerit, eo ipso vacet ipsum beneficium societas. & id omnino dimittere tenetur dictus Ludouicus. Visoque processu huius causa, videtur de iure optime fundata petitio fiscalis afferentis, dictum beneficium societas vacasse, ac per consequens prouidendum esse nunc idonea persona: quandoquidem effectum sortitus est regressus praedicta Ecclesia Parochialis morte Petri eius ultimi possessori. Et praeter ea concurrent, quæ infra dicuntur suoloco. Primo, per dictam clausulam *volumus autem.* & quæ expresse disponit, quod supradictum est. Et non datur vultus terminus prædicto Ludouico ad declarandum optandum nec diligendum unum ex prædictis beneficis. Item *decret. 17. s. 24. sacrojanti universali Consilio Trident.* Cum quo decreto in eius prima parte videtur se conformare voluntate Summi Pontifice in dicta clausula, *volumus autem.* &c.

Quia t̄ in dicto decreto afferrit, ut in posterum unum tantum beneficium Ecclesiasticum singulis conferatur: itaque prohibet collationem plurium beneficiorum in fauore vnius fieri. Vnde inferatur, quod collatio facta contra formam dicti decreti erit nulla, arg. *tex. in ordinariis, ad fin. vers. quia etiam ostensa, & in vers. alteri, de offic. ordin. lib. 6.* Qo attento, quia non poterat conferri vni persona plus quam vnum tantum beneficium, Summus Pontifex præcepit: quod cu datus regres sus sortiatur effectum, & quamprimum dictus Lud. natius sit possessionem ipsius beneficij curati, vacet eosipso beneficium societas. &c. Quo expresse probatur, dictum Ludouicum non habere optionem, quodquoquidem ei non fuit facta collatio plus quam vnum tantum beneficium nec secundum ius & dictum decretum poterat aliud fieri.

Per t̄ quod decretum Concilii declaratur & ampliatur ius canonicum, prohibens in via persona pluralitatem beneficiorum, &c. Quia videbatur secundum hoc, quod in beneficis simplicibus non habeat locum dicta prohibitory, nec eius pœna, vt bene terigit Abb. in *cap. quia nomilli, nū. 5. de cleric. non refid.* Imo eadem ratione in obtinente Ecclesia Parochiale & vnam capellaniam, in qua debeat Missa celebrari per capellum ex fundatione ipsius, idem concludunt & bene probant in facti contingentia, & in obtinente duo beneficia simplicia, Oldrad. *consil. 165.* & Lap. *allegat. 36.* & *116.* & *117.* Dicunt tamen ipsi, quod si hæc duo beneficia sint incompatibilia, utrumq; requirens necessario residentiam personalem, non inducit vacatio primo ipso iure, sed datur etiam hodie optio ex d. cap. referente, & c. præterea, quia iura noua, quæ inducunt priuationem primi ipso iure, loquuntur in duobus curatis, vel dignitatibus & personatibus, & non debent extendi ad duo

XXX

contra illum text. & hoc non facto remanet priuatus ipso iure secundo beneficio ut in d. text.

Secundo notandum est ille text. ad hoc quod quamvis acceptans secundum beneficium non facit dimissionem primi in forma supradicta, statim quod nanciscitur possessionem secundi beneficii, vel stat per eum, quo minus eam accipiat, remanet priuatus ipso iure dicto primo beneficio. Cum igitur dictus Ludouicus habeat iam possessionem dicti secundi beneficii curati, stetque præterea per eum, quo minus eam ratificaverit vel de novo acceperit, sicut sibi permisum & concessum fuit expresse per Illustrissimam Vestrarum Dominationem, nec fecerit dimissionem dicti primi beneficii, nec curati in forma publica supradicta, immo cum cautela & fraude ambo beneficia retinere velit; Quandoquidem contendit se habere sex menses ad declarandum & optandum unum eorum, & nullum dimittit, remanet & est priuatus ipso iure dicto beneficio, societas nuncupato: quod est primum beneficium, cuius habuit prius possessionem cum effectu & perceptione fructuum, tam iuxta illum text. quam secundum clausulam, volumus autem, &c. Ballatum gratia dictæ societas.

Et per d. extra uag. probatur etiam manifestissime, minime habere praefatum Lud. aliquem terminum ad declarandum, utrum beneficium supradictorum eligathabere, & utrum dimittere, sed quod sine mora dispendio statim tenetur dimittere primum, & est ipsis iure priuatus, postquam secundi possessionem habuerit, vel stetit per eum, quo minus habeat. Et idem ante illius text. promulgatione decimus existabat, nempe, quod per adoptionem secundi beneficii curati vacaret ipso iure primum, & eo exsisteret priuatus possessor nullo sibi concessio termino ad declarandum, nec ad optandum, per text. in c. de multa, de preben. cum concord. per quem text. corriguntur iura antiqua, scilicet, text. in referente, & in. præterea, cod. tit. de preb. concidentia optionem possessori, vt aduerterit & deducit gloss. in c. de multa, verb. contendens, & ibi Dd. Abb. in d. c. quia nonnulli, n. 4. de cler. resid. & ibi additio marginaria bona remissiones allegat, & Archid. in d. c. ordinarii, num. 3. de offic. ordin. lib. 6. & ibi Dominici, in versic. quod si forte, n. 4. & hoc planum & absque dubio hodie est, attenta decisione noua d. extra uag. & decreto supradicti sancti concilii Tridentini, & clausula supradicta, volumus autem, &c. dictarum Bullarum.

Quinto utra supradicta iustitia fiscalis in hac causâ fundatur & probatur per tex. in c. ordinarii, qui renuntiatur & seruari præcipitur per decreto s. eff. 7. sancti Concil. Tridentino quo probatur, quod ordinarius potest & debet districte compellere habentes pluraliter beneficiorum in suo Episcopatu, ut intra modicum tempus pro facti qualitate arbitrio ordinariorum moderando exhibeant dispensationes, quarum auctoritate possident d. beneficia. Quod si non fecerint nec exhibuerint in d. termino, iusto impedimentoo cessante, eo ipso videatur constare, eos illicite prædicti beneficia obtinere, & illi, ad quos eorum collatio pertinet, debent prædicti beneficia prouidere liberæ personis idoneis. Ergo cu hie terminus fuerit assignatus prefato Lud. per Vestrarum Illustrissimam Dominationem, & non exhibuerit nec produxerit dispensationem aliquam, nec alleget, eam se habere, ad minus debet prouideri dictum beneficium societas tanquam vacans per supradicta persona idonea, a Dominatione Vestrâ suoq. Capitulo eligenda, (qua ad eos etiâ pertinent præmissio & collatio d. societas) ut in d. c. ordinarii. Quo probatur, & ibi Dd. aperte confirmat & presupponit, quod hoc casu Dominatio Vestrâ ex proprio officio absq; partis petitione potest procedere, quia proprium officium pastoris in hoc consistit.

Quia tamen intrusus dicuntur, qui absque titulo eius, qui ad pôt. tenet beneficium, & non ille, q; ab illo habet tit. q; dare potest, licet de ipsius prouisi vel tenentis titulo validitate dubitet vel disputetur, ut cum Innocent. & Compost. in cap. m. h. s. in gloss. magn. circa v. sed. de elect. tenet Rota 13. de can. posse. & propriet. in antiqua, fol. mihi 22. col. 4. in princ. & ibi addi. margin. allegat Felicis sequitur Rebuff. in prædicto beneficio in regul. Cancell. de subrog. collig. in verb. dummodo prefatus colligant, &c. gloss. 4. num. 4. & seq. fol. 130. Vbi etiam ponit alios septem casus, quibus aliquis dicitur intrusus, & nullus eorum conuenit in propo.

Nec tamen dictus Ludouicus accepit possessionem dicti beneficij societas ante collationem: hoc enim si fecisset,

fecisset, esset intrusus secundum Abb. cap. cum iam dum, de prebend. per illum text. & postea collatio illi facta non valeret, vt ibi, & in cap. in nostra, per Felicis de script. tradit Rebuff. in d. prædicto beneficio tit. de miss. in possess. num. 8. fol. 82.

Item tamen Ludouicus non intravit possessionem huius beneficij propria auctoritate: quo casu diceretur etiam intrusus, quamvis cum signatura ingredetur, vt per eosdem Doctores ubi supra, & per eundem Rebuff. alias allegantem in d. prædicto beneficio in forma & declaracione nostra prouisa, in versic. se velutam, fol. 220. sed cum titulo canonico habitu ab eo, qui poterat dare, ingressus est possessionem huius beneficij, & auctoritate sententiarum in contraditorio iudicio latarum a iudicibus Apostolicis huic negotio specialiter deputatis per Summum Pontificem. Vnde non debet, iuris ordine non probato, prædicto beneficio spoliari. Quia

14 licet tamen hoc casu vacet beneficium de iure, non tamen vacat de facto, quo casu non est spoliandus possessor iuris ordine non seruato, vt est text. de hoc in cap. cum in nostra, de concess. prebend. & ibi Abb. num. 19. optime

15 tradit & distinguunt. Et tamen Archidiac. in d. cap. licet. de prebend. in 6. num. 2. inquit, quod possessor non remouebitur a sua possessione, licet virtuosa, sine cause cognitione, ex quo titulo possidet, licet iniustus, idem tenet gloss. in d. cap. licet, in verbo, se non vocato, per text. in cap. voluntamus, 16. quest. 4. Et sic intelligit text. in d. cap. cum in nostra, & alia iura ibi allegata, ubi gloss. in fin. dicitur. Et quod hic dicitur, idem intelligo secundum prædictos Dd. in omni casu, in quo priuatus est quis ipso iure, vt in terminis c. liceat & cano de elect. in 6. licet utilis est declaratio.

Si ergo possessor beneficij, licet iniustus, debet citari & audiiri antequam spoliatur, videtur quod licet una sententia sit condemnatus, & declaretur vacare dictum beneficium, si ab ea legitimate appelletur, quod non possit exequi, quandoquidem est una tantum sententia, in qua declaratione potuit grauius possessor. Quia tamen licet a pena legis vel canonis non appelletur, ut in cap. quia nos. de appell. & in si qua pena, ff. de verbis signific. a declaratione tamen ipsius (hoc est) in ipsam incidisse, quando constat non incidisse, vel est dubium, bene admittitur appellatio. Hæc est gloss. singularis in cap. cypriantes, verb. priuatos, in versic. h. astem, de elect. in 6. quam singularem & Legistis incognitam appellat Curt. Iun. plures optimas remissiones ad hoc allegans in l. vnic. in prime. num. 4. ff. si quis ius dicere non obtemperat. Et hoc videtur esse quod voluit dicere text. in d. cap. licet Episcopus, ibi, cum ei forsan possit competere ius retinendi. Et licet sententia lata in contrarium appareat, appellatio tamen ab ea interposita suspenditur iudicatum, iuxta textum in l. 1. ff. in fin. ad Turpilian. iuxta eius communem intellectum et resolutionem: quia iudici appellatio poterit videri in contrarium.

17 Hinc tamen est, quod retinens beneficium post priuationis & depositionis sententiam, a qua appellavit, non dicitur intrusus (sicq; bene poterit id retinere post appellacionem, nec ei, ea pendente, auferendum est) Innocent. in cap. qualiter, el 2. col. 3. num. 10. de accus. quem refert & sequitur alios allegans Rebuff. in prædicto beneficio in d. reg. Cancell. de subrog. and. collit. gloss. 4. num. 10. fol. 321.

18 Præterea tamen hoc videtur in terminis tenere Archidiac. in d. cap. ordinarii, num. 3. dum dicit, quod in omnibus casibus, in quibus beneficiatus ipso iure vel per sententiam hominis iam rite latam, & quæ iam transiuit in rem iudicatum perdidit ius, quod habebat in beneficio, potest & debet conferri alii beneficium, & licet Episcopo, ei, qui ius perdidit, auferre possessionem, si ipsi incumbat de facto, sine alia causa cognitione: quia in hoc exsequitur officium suum, vt in d. cap. accepta, de restit. spoliat. Et sic videtur intelligere doctrinam Innocent.

cent in d. cap. accepta, supra relatum pro contraria parte, scilicet, quando præcessit sententia transacta in rem iudicatum, idem refert & sequitur Dominic. ibid. in d. cap. ordinarii, vers. quod si forte, n. 7. vbi cù loan. And. intelligit Innoc. vbi 5. & sequaces, dū loquitur de priuatione iuris, esse verū quoad collationem beneficij. Sed quod dicit, de possessione esse falsum, vt in d. cap. Episcopus, nisi intelligas de priuatione iuris declarata per sententiam iudicis, vt hæc sit mens, q; siue per sententiam declaratur priuatus, siue priuetur, procedat, quod illi dicunt.

Et hac secunda parte retenta posset respondere text. in d. c. constitutis, el 2. adducto pro priore, q; loquitur, q; beneficium vacat de iure & de facto, quia in casu illius text. nemo erat in possessione, & appellatio fuit interposta a decano opponente in personam electi vel prouisi. Non etiam obest decretum supra sess. 7. Concil. Trident. in verbis supra relatis, quia quatenus tollit appellationem, videtur loqui respectu tantum assignationis congrua portionis fructuum beneficium, quæ ibi variis fieri præcipitur, vt constat ex decreto 6. sess. 21. eiusdem Concil. Quid dicendum?

Mihil, supra proxime dictis minime obstantibus, prior sententia videatur amplectenda, videlicet, vt lata sententia contra ipsum Ludouicū exsequi statim possit, sua appellatione non obstante: & hoc propter expressam prouisionem Summi Pontificis Pii V. factam in prædictis Bullis societatis, scilicet, vt cum primum, &c. A qua non licet appellare, cum continetur in literis Apostolicis: & ea lege sit collata dicta societas Ludouicū præfato, & non alias, nec alio modo: ipseque Ludouicus eandem cum prædicta lege acceptauerit ceperit possessionem ipsius: & sic non possit villo modo aduersus proprium factum & tenorem literarum Apostolicarum venire. Quo fit, vt plus quam manifestum sit, quod prædicto Ludouicō optio nō competit: quia verificata est conditio Bullarum, & a formâ tradita recedere non licet. Et tenendo hanc partem, prout tenenda est, minime obstant adducta pro contraria: quia ipsa cœlestis in nostro casu, cum prædictus Ludouicus fuerit citatus & auditus, & sic causa cognitionis interuenerit, nullamque exceptionem allegat, quæ non sit contra prouisionem expressam Summi Pontificis ab eodem Ludouicō receptam tempore, quo cepit possessionem dictæ societatis. Quo fit, vt appellatio quoq; minime sit admittenda a prædicta sententia declaratoria eius, quod in dictis literis Apostolicis continetur, cum de verificatione prædictæ conditionis (scilicet, in euentum, quod regressus sortiatur effectum) non dubitetur: quia est notorium, sortitum iam fuisse effectum, prout constat ex processu: & pars aduersa id minime negat.

Et tamen in notoriis non admittitur appellatio, cap. cum 19. sit Romana, & cap. cum sit speciale, s. porro, & ibi Decimus col. 1. num. 5. de appellat. Nec tamen admittitur in d. cap. 20. quem quis approbavit: quia ab eo appellari non potest, vt in Labeo, C. quonodo & quando indic. & l. fin. C. de tempor. appellat. iradit Marant. de ordin. in dic. 6. part. princip. tit. de appellat. num. 306. Item tamen in d. cap. 21. secundum iuris dispositionem & canonicas sanctiones, & a iudice iuris dispositionem & decretum exsequente non potest appellari, text. in cap. consiluit, el 3. de appellatio. Marant. vbi supra, num. 345. Placentia mense Septembris Anno 1572. lis hæc fuit iudicis decreto ita diffusa iuxta hoc cōsilium in fauorem dicti fiscalis, a quo fuit appellatum a prædicto Ludouico, ad Regiam Cancelleriam Vallisoleti & negotium deductum, vbi alio decreto declaratum fuit, iudicem non grauare prædictum Ludouicum in non deferendo suæ appellatio: & cauſa fuit remissa ad prædictum iudicem a quo.